

Medborgardialog med STEP-metoden

Ekologigruppen och Arken Arkitekter erbjuder en metod för att bidra till en demokratisk planeringsprocess och ett hållbart stadsbyggande.

STEP-metoden är en metod för en aktiv medborgardialog. Den engagerar deltagarna med verktyg som alla förstår och alla kan använda. Metoden är tydlig med utrymme för påverkan och stimulerar förslag, idéer och lösningar, samtidigt som motsärande uppfattningar kan fångas in och dokumenteras.

STEP-metoden har utvecklats för att underlätta kommunikationen mellan lekmän och fackmän och mellan fackmän inom olika professioner. Arbetet bedrivs genom workshops där olika verktyg används; en matris av bebyggelse typer, en värdering och modellbyggande med klossar på flygfoton. Hållbarhetsaspekterna belyses via verktygen och kan säkras via deltagandeprocessen.

Medborgare och medarbetare inbjuds att delta i skissning och vägning av olika stadsbyggnadsalternativ för att skapa en aktiv dialog med lokal förankring. Brainstorming och modellarbetet i workshopen lockar fram ett avslappnat och kreativt utbyte mellan deltagarna där olika parter med olika intressen får möjlighet att diskutera och hitta kreativa lösningar. Ytterligare positiva effekter är att deltagande ofta visar sig göra de deltagande till ambassadörer för utvecklingsprojekt.

Metoden har visat sig effektiv, vi agerar processledare och läser av och fångar in den kunskap som finns inom en förvaltning eller bland invånarna i en stadsdel. STEP går att använda vid stadsutvecklingsprojekt i olika skala och anpassas efter lokala förutsättningar och önskemål.

Tre verktyg

Matris av bebyggelse typer

En matris av stadstyper bildar underlag för en första diskussion om vilka bebyggelse typer som attraherar deltagarna och vilka som de vill undvika. De medverkande uppmanas att fundera över egna idéer och förslag till stadstyper. För att skapa en helhetsbild ligger fokus på stadsstrukturer istället för hustyper. Utgångspunkten ligger i möjligheten att skapa attraktivitet i stadsmiljön snarare än att utgå från vilka begränsningar och restriktioner som råder på platsen idag.

Värderosen

Värderosen är ett verktyg för att beskriva, värdera och diskutera hur vi ser på vår stad, på olika stadstypers kvalitet och på de skisser som kommer fram i workshopen. Värderosen är ett cirkeldiagram där olika bedömningar för ekologisk, social, ekonomisk och fysisk hållbarhet sammanställs utifrån ett antal faktorer. Det är ett användbart verktyg för jämförelse och visualisering av hållbarheten i olika bebyggelsealternativ. Värderosen visar sig också vara ett effektivt medel både för prioritering och för att bli varse att det finns alternativ där det till synes motstridiga går att balansera.

Rundabordsarbete

Team med en blandning av olika parter och discipliner samlas kring bord med ortofoton över den aktuella platsen för att tillsammans finna lösningar för olika intressekonflikter och skissa fram alternativ. Metoden där deltagarna får placera husklossar och bebyggelseelement på flygfoton lockar deltagarna att använda sin kreativitet och fungerar i både små och stora grupper. Vi dokumenterar och inspirerar till att hitta nya alternativ.

Exempel på referenser

Sjöudden Växjö

Kommunens ambitioner att utveckla Sjöudden vid Helgasjön med nya bostäder väckte starka reaktioner hos bland annat befintliga boende och koloniodlare. Vid en STEP-workshop fick medborgarna själva pröva möjligheterna i olika varianter av utbyggnad, samtidigt som deras kunskap om områdets värden vävdes in. Utifrån erfarenheterna från medborgarnas arbeten togs ett samlat förslag fram. Vid redovisningen av detta var medborgarna mycket positiva till hur deras åsikter hade tagits tillvara i förslaget.

Umeå Ön

Arbetet med den fördjupade översiktplanen för Ön i Umeå 2008 inleddes med flera workshops enligt STEP-metoden. Tjänstemän, byggnadsgrannar och politiker deltog i processen. Workshopen gav upphov till en livlig diskussion om olika alternativ för Ön och för hela kommunens utveckling. På grundval av workshopen kunde kommunen välja ett av alternativen att arbeta vidare med. Värderosen i STEP fick en stor betydelse i kommunens hållbarhetsbedömning av olika alternativ.

Stadsprovning

Vi erbjuder skraddarsydda lösningar för att testa din stad eller stadsdels hållbarhet, med sikte på åtgärder för en ökad hållbarhet. Vi arbetar i alla skalor, med referenser från hela län till små, lokala områden.

Sustainability achieved by choosing within repertoires of
Towntypes with
Experience and evidencebased
Performance in a participatory process

STEP är utvecklat av Arken arkitekter och Ekologigruppen i samarbete med Jerker Söderlind, Håkan Jersenius och Peter Robinson.